

Dagens ord – alla

Kort förklaring: Alla betyder hela gruppen, att ingen är kvar, alla är med.

I den här guiden får du förslag på samling, hur ordet alla kan användas under skoldagen, aktiviteter i Skoltavlan samt förslag på aktiviteter, sånger och böcker som hjälper eleven att upptäcka och förstå ordet alla.

OBS! Tänk på att modellera under hela samlingen och var extra noga med att modellera dagens ord varje gång det förekommer. Modella är när personal använder samma AKK-sätt som eleverna tillsammans med sitt tal, utan krav på att eleven ska göra det. Detta kan göras med gester, tecken eller bildsymboler (i exempelvis kommunikationskortor, kommunikationsböcker eller digitala hjälpmedel).

Samling (20 min)

Introduktion av dagens ord

- Lyssna på Min vän av Linn Johnels. Modella särskilt ordet alla.
- Berätta att dagens ord är alla.
- Säg ordet alla med klassens gemensamma AKK-system.
- Be eleverna leta upp ordet i sina individuella AKK-system. Elever som inte har ett eget AKK-system kan använda basordskartan som följer med materialet. Om ordet inte finns i elevernas system så lägg till det.

Förklara ordet

- Säg ”alla betyder hela gruppen, att ingen är kvar, alla är med”.
- Synliggör ordet alla genom att hälla ut alla pärlor och säg ”alla”. Lägg tillbaka dem, visa under tiden i burken och peka på de som är kvar. Säg ”inte alla”. När alla pärlor är i – visa och säg ”alla”.

Förslag på material: pärlor och burk

Tips! Använd en upp och nervänd trumma som burk så får du också en ljudeffekt!

Läs berättelsen

Läs berättelsen om Malte antingen på skärm eller utskriven.

Spela och berätta

a) Sjung Jag har nå´t att säga. När sången är slut – modella att initiera och berätta något och prata om att alla lyssnar. Om eleverna visar tecken på att vilja berätta – fråga om de vill berätta något och håll fram deras AKK-system och vänta eller enbart vänta på att de tecknar/berättar med tal. Om eleven inte gör något – säg “du kanske vill berätta sedan”. Om de tittar på en personal – ge förslag.

b) Spela tillsammans, exempelvis Sitter och spelar. Växla mellan att några spelar och att alla spelar.

Ordbild

- Visa ordbilden, ljuda fonemen (**a-ll-a**) och följ med fingret. Ordbilden finns i slutet på denna handledning.
- Sätt upp ordbilden på väggen.

Extra aktivitet

Lyssna på en sång eller titta på ett videoklipp.

Sånger:

- Nu går vi in i ringen med Kerstin Andeby
- Alla behöver en vän av Små sånger för stora hjärtan
- Alla ombord med Yrias värld
- Alla samlas vi här med MegaVega
- Lång från alla andra med Juliett

Böcker:

Vad gör alla? av Anne-Marie Körling

Tecken på lärande

- Eleven tittar mer när du tecknar/använder deras AKK.
- Eleven tittar mer på sitt AKK.
- Eleven reagerar när du säger ordet.
- Eleven utforskar ordet i sitt AKK. Tolka och svara på de symboler eleven väljer även om det inte är det aktuella basordet.
- Eleven verkar förstå ordet i en vardagssituation, exempelvis vid maten, påklädning eller bokläsning.
- Eleven verkar även förstå ordet i nya situationer och aktiviteter.
- Eleven använder ordet oftare i situationer där det passar in.

Använd ordet under hela dagen

Kom ihåg: Modella bara ordet, förhör inte eleverna om deras förståelse av begreppet. Uppmärksamma och svara när eleven själv uttrycker något, oavsett om det är ett basord eller inte. Om eleven kan uttrycka ordet och vet vad det betyder så ställ öppna frågor eller vänta och förvänta. Instruera eller uppmana dem inte att använda fokusordet.

Använd ordet alla under hela skoldagen, exempelvis städa undan alla saker efter en aktivitet, alla samlas för en aktivitet, berätta att alla ska göra något, alla är klara efter en aktivitet, alla kläder är på när ni ska gå ut. Kommentera vid maten “vi åt alla gurkskivor”. Uppmärksamma elever på om alla kompisar är med eller inte. Hämta inspiration nedan och försök att använda olika kommunikativa funktioner under dagen.

Kommunikativa funktioner

Önskemål och behov	Protestera	Berätta, fråga, svara	Kommentera
ha alla hämta alla vill ha alla lägg i alla	inte alla vill inte ha alla	är det alla ? har vi alla ? ja, alla jag provade alla ! var är alla ?	alla är klara alla har gått alla är med alla kan alla är färdiga jag gillar alla hallå, alla

Undervisningsmaterial i Skoltavlan

I Skoltavlan finns följande övningar som innehåller basordet alla. Du hittar dem i biblioteket under kategorin kommunikation. Information om inställningar för materialen finns i den övergripande handledningen för basord.

- Malte – berättelse
- Malte – ramsa
- Malte – frågor
- Malte – välj samma
- Malte – samtalskarta

Tips! Du kan också skriva ut text, bilder, bildsymboler och samtalskartor till berättelser och ramsor som stöd i undervisningen. Materialen finns på samma sida som denna lärarhandledning på Skoltavlans hemsida.

Förslag på aktiviteter utifrån ämnesområden

Estetisk verksamhet	Hjälps åt att lägga pärlplattor eller bygg med klossar efter mönster. Jag vill ha alla gula/där är alla runda, vi har inte lagt alla...
Läsa, skriva	Läs en bok där ordet alla återkommer, eleverna kan delta med hjälp av talknappar, gester, tal, tecken, sitt AKK-system.
Motorik	Kaptenen befäller: Växla mellan ”alla ska hoppa/springa/vila” och ”[namn på några elever] ska hoppa/springa/vila”.
Vardagsaktiviteter	Gör en snacksblandning av exempelvis russin och havrekuddar. Häll i alla eller inte alla av något.
Verklighetsuppfattning	Sortera efter färg eller egenskaper och prata om ”alla [egenskap] här”, ”är det alla?” ”det är alla”, ”alla ligger rätt”.

Fler förslag som inspiration!

Skeppsbrott

Material: En tjockmatta, lakan eller en stor ring med tejp eller hopprep som rymmer hela klassen. Högtalare, musik.

Ord, fraser: alla, alla är med, alla ska med, är alla med? får alla plats?

Gör så här: Visa ringen och säg att när musiken stannar ska alla samlas i ringen (berätta om det passar för gruppen exempelvis att ni har åkt båt som har gått sönder och nu måste alla simma till ön).

Gemensamt skrivande

Skriv fylla-i-meningar, till exempel på temat "Natt i skogen": Alla _____ vilar.

Eleverna kan välja ord att fylla i meningen med:

- Foton eller bilder på djur
- Djur-sidan i sitt AKK-system

OBS! Vägledning för detta moment hittar du i den övergripande lärarhandledningen.

Ordbild

alla

